

DEGERFORS
KOMMUN

KARLSKOGA
KOMMUN

Våld i nära relation

Hur ser det ut? Vem, när och varför?

Våld är ett svårt ord – vem vill

För oss är det viktigt att skilja på person och handling. Inget blir bättre av att man stämplar någon som det ena eller det andra. Om du har skrämt, skadat och/eller kränkt din partner så har du använt våld, och det beteendet kan du ta ansvar för genom att ta emot hjälp. Så ser vi på det.

Med den våldsdefinition som vi använder oss av blir också våld något mycket mera än bara slag och sparkar. Genom att använda ordet våld, blir man påmind om hur vårt beteende faktiskt drabbar andra. Det blir kreativt att fundera över om man är våldsam.

Fysiskt våld kan vara knuffar, örffilar, luggningar, sparkar, hålla hårt, stryptag, hindra någon med sin kropp med mera. Våldet kan även bestå i att använda tillhyggen, knivar eller vapen. Allt fysiskt våld är att beteckna som olika grader av misshandel.

Psykiskt våld är när man kränker, förödmjucar, trycker ned, nonchalerar, hotar (direkt eller indirekt), agerar ut svartsjuka, utövar kontroll eller inte låter henne/honom träffa vänner eller andra betydelsefulla personer.

Ekonomiskt våld är när man inte låter sin partner använda sina pengar som den vill, manipulerar eller lurar sin partner i ekonomiska frågor.

Sexuellt våld när man tvingar sin partner till sexuella handlingar som inte känns okej för partnern.

Materiellt våld är att förstöra ägodelar (egna eller andras), slå sönder saker, smälla hårt i dörrar eller sparka i väggar för att avreagera sig.

säga att man är en våldsutövare?

Latent våld är mer en känsla och stämning där man betar sig hotfullt och får någon att känna sig skrämdd och rädd. Hoten kan vara dolda, exempelvis genom blickar, kroppsspråk och gester. Det latent våldet påminner om tidigare våld eller hotar om nytt våld.

Försummelse är en typ av våld som oftast riktas mot personer med sjukdom, funktionsnedsättning och äldre. Det kan vara medveten feldosering av medicin (för mycket eller för lite), bli lämnad ensam utan tillsyn, dålig hjälp med hygien, inte tillräckligt med mat eller dryck.

Den definition av våld som ”alternativ till våld” utgår ifrån är skriven av psykologen Per Isdal. (Meningen med våld, 2001):

”Våld är varje handling riktad mot en annan person, som genom denna handling skadar, smärtar, skrämmer eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från något som den vill”.

Denna definition av våld säger att när en person använder våld vill den personen att något ska hända, våldet har ett syfte och funktion. Man vill exempelvis fly ifrån en jobbig konfliktsituation eller på något sätt påverka den person som våldet riktas mot. Exempel på detta kan vara:

- ◆ Jag ger dig en örfil för att du ska sluta tjata
- ◆ Jag hotar att slå dig för att du ska sluta klaga på mig
- ◆ Jag trycker upp dig mot väggen för att du ska ta tillbaka vad du sagt
- ◆ Jag ger dig en hotfull blick för att du ska stanna hemma och inte gå på firmafesten
- ◆ Jag slänger en tallrik i väggen för att du ska ”hålla käften”
- ◆ Jag kallar dig för något kränkande för att du ska sluta sitta och prata i telefon
- ◆ Jag håller fast dig hårt för att du inte ska gå
- ◆ Jag tar strypgrepp för att hämnas på att du fick mig att känna mig liten och svag

Våld handlar många gånger om att ta sig bort från en känsla av att vara i underläge. Genom att utöva våld hamnar man omedelbart i överläge. Problemet är att man skrämtd, skadat och kränkt sin partner. Våld förstör tillit, trygghet och kärlek. Kärlek, respekt och vänskap kan inte växa när det finns våld i relationen.

Om hederskultur

Hederskultur är ett begrepp för kulturella mönster som begränsar personers rättigheter, och frihet, med hänvisning till familjens heder. Hedersvåld definieras ofta som våld mot en kvinna med motivet att hon har fläckat släktens heder och rykte.

I de flesta kulturer är familjen den viktigaste delen av en persons liv. I många länder är familjen rangordnad utifrån kön och ålder, där de unga är underordnade de äldre och kvinnorna är underordnade männen. Den enskilda familjens status är till största del beroende av familjens heder.

I sådana samhällen bedöms ofta mannens värde och status utifrån familjetillhörighet och anseende, och mannens heder är i sin tur beroende av familjemedlemmarnas uppförande.

Särskilt viktig för familjens heder är de kvinnliga familjemedlemmarnas sexualitet. Kvinnornas kyskhet utgör därmed gränsen mellan heder och skam. Kvinnorna är med andra ord bärare av männens och familjens heder.

Hedersrelaterat våld

Hedersrelaterat våld definieras ofta som våld mot en kvinna som utförs av hennes make eller en manlig släkting. Det kännetecknas av att det både planeras och utförs av släktingar till den drabbade, med motivet att kvinnan har fläckat familjens heder.

Förtrycket yttrar sig i sin mildaste form genom att personen inte själv får bestämma hur den ska klä sig eller vilka den ska umgås med. I sin mest extrema form utsätts personen för fysiskt våld, i värsta fall med dödlig utgång. Anledningen till att familjen känner sig vanhedrad är ofta att kvinnan haft en påstådd eller verklig sexuell relation innan hon ingått äktenskap, eller utanför äktenskapet.

FN uppskattar att det sker omkring 5000 hedersmord varje år i världen, men mörkertalet är stort. 1000 fall av hedersmord dokumenteras årligen bara i Pakistan, enligt en rapport från Amnesty.

Hedersvåld drabbar båda könen

Även om pojkar och män ofta ges större frihet än kvinnorna kan också de riskera att utsättas för hedersvåld och tvångsgifte om de bryter mot rådande normer.

Det är också männen som bevakar och kontrollerar sina kvinnliga familjemedlemmar, och om de inte uppfyller dessa krav kan de själva drabbas av våld och förtryck.

Homo-, bi- och transsexuella

Homo-, bi- och transsexuella personer som lever inom hederskulturer är särskilt utsatta. Inom vissa samhällen anses det vara fel, eller rent av olagligt, att bli kär i någon av samma kön. Därför ökar risken för att utsättas för utfrysning och våld om man avviker sexuellt från samhällets normer.

Samband med äktenskap mot en parts vilja

Det finns samband mellan hedersrelaterat våld och förtryck och äktenskap mot en persons vilja. Föräldrar och släktingar tvingar i dessa fall en person att gifta sig genom att hota eller använda våld. I vissa fall luras barn och unga att åka utomlands, för att där bli gifta mot sin vilja. Enligt Ungdomsstyrelsens kartläggning Gift mot sin vilja riskerar idag omkring 70 000 ungdomar i Sverige att bli gifta mot sin vilja.

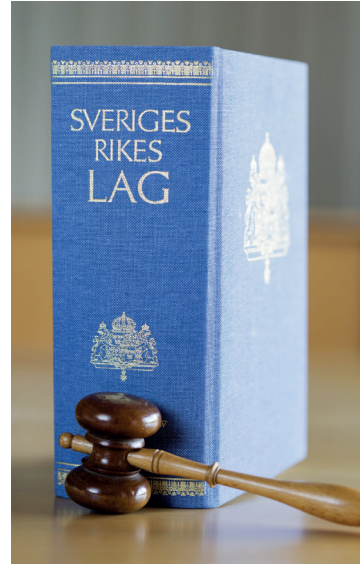
När en person tvingas gifta sig mot sin vilja genom påtryckningar, våld och hot utsätts personen för oacceptabla påtryckningar som är förbjudna enligt lag i Sverige.

Vad lagen säger

Uttryckt i juridiska termer kan den ”övervakning” och ”påverkan” personerna utsätts för handla om:

- ◆ Frihetsberövande
- ◆ Tvång
- ◆ Hot
- ◆ Ofredande
- ◆ Misshandel

Har du eller någon du känner blivit utsatt för något eller några av de här brotten ska du anmäla det till polisen. Har du frågor kring hedersvåld, ta kontakt med polisen eller en tjej- eller kvinnojour. Du kan också alltid kontakta GAPF med dina frågor.

Definition av nära relation

En nära relation ses normalt som en koppling mellan två personer, som ett romantiskt eller intimt förhållande, eller förälder – barnförhållande. Individer kan också ha relationer med grupper av människor, exempelvis släkt.

Vill du veta mer?

Kontaktpersoner Karlskoga

Ann Jansson och Marita Grandin
0586-616 89

Kontaktperson Degerfors

Maria Höög
0586-482 44 och 0586-481 00
Telefontid vardagar: 08.30-09.30